

[Wilhelm]

allerede har set udmøntet i forslaget til ny biblioteksløb, og som er på vej inden for en række andre områder. Her tænker jeg bl.a. på fritidsområdet og institutionsområdet, hvor regeringen ønsker at afskaffe refusionsordningerne og afløse disse med bloktilskud. I den gældende lovgivning finansieres de kommunale udgifter ved hjælp af statslige tilskud, refusioner og bloktilskud og de kommunale skatter og afgifter. Derudover sker der en udligning af kommunernes skattegrundlag. I denne udligning er staten lovmæssigt forpligtet til at dække en del af udligningsbeløbene.

Lovforslagene vil indebære, at staten for fremtiden ikke er underlagt denne forpligtelse, men udelukkende skal yde tilskud i form af generelle bloktilskud. Med denne såkaldt tekniske ændring vil staten for fremtiden – uafhængig af de problemer, behov og skatteforhold, kommunerne har – kunne nedskære bloktilskuddene ud fra de politiske hensyn, staten ønsker at varetage. Nedskæringen af bloktilskuddene er da også allerede varslet, ikke kun for 1984, men også for de følgende år, og denne mulighed for så gnidningsløst som muligt at kunne regulere på bloktilskuddene indgår jo direkte som motivation for forslagene.

Konsekvenserne heraf er ikke spor klart oplyste. Forslagene, som de ligger nu, siger ikke meget om konsekvenserne for kommunernes økonomi. Der er ikke i beregningerne inkluderet beregninger over, hvor meget kommunerne vil blive nedskåret, og der er heller ikke i beregningerne taget hensyn til virkninger fra andre forslag som f.eks. forslaget til lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, der ifølge Kommunernes Landsforening vil betyde et fald i de kommunale ejendomsskatteprovenuer af størrelsesordenen 600 mill. kr. i 1987, hvor den foreslåede nedtrapning er endeligt gennemført. Derudover er der som nævnt nedskæringsvirkninger i forbindelse med ændringer af forskellige refusionsordninger.

Alle disse samlede virkninger er overhovedet ikke belyst i det bilags- og bemærkningsmateriale, der er lagt frem her.

En anden væsentlig ændring af de kommunale udligningsbestemmelser er efter lovforslaget, at bloktilskuddene for fremtiden skal udmåles efter skattegrundlaget i kommunerne. Godt nok betyder lovforslaget, alt an-

det lige, ikke umiddelbart de helt store ændringer i tilskuddenes fordeling mellem kommunerne. Dette skyldes indførelsen af den ny udgiftsbehovsudligning, men den idé, som lovforslaget er udtryk for, nemlig at hvem der meget har, skal mere gives, er vi absolut modstandere af.

Tildelingen af bloktilskud efter beskatningsgrundlag er begrundet med, at tildelingen og dermed også nedskæringerne skal have ens skattevirkning, men regeringen mangler at sige, at det også medfører en uens udgiftsvirkning. I virkeligheden er det ofte sådan, at kommuner med højt skattegrundlag samtidig har relativt mindre udgiftsbehov. Det er de grupper i befolkningen, som har de laveste indtægter, såvel lønmodtagere som modtagere af overførselsindkomster, dvs. pensionister, arbejdsløse og modtagere af bistandshjælp, som har de største behov for en offentlig service, mens de højere lønnede ikke har det. Alligevel vil man altså for fremtiden udmåle de statslige tilskud efter beskatningsgrundlaget, i stedet for efter hvilke behov der findes for en offentlig service og støtte.

Som altid vil den slags forringelser, som lovforslaget indebærer, blive forsøgt ideelt motiveret. Her sker det med en lovprisning af det lokale selvstyre og nærdemokrati, men dels er det betegnende, at det meget klart fremgår af lovforslaget, at det skal gøre det nemmere i fremtiden yderligere at reducere bloktilskuddene, dels er det betegnende, at begreber som demokrati og nærdemokrati i den borgerlige regerings mund altid har noget at gøre med at retfærdiggøre overgreb mod svage minoriteter.

En omlægning af denne art er VS imod, også selv om den ikke samtidig indeholdt umiddelbare ulykkeskabende nedskæringer af tilskuddene, hvad dette forslag jo oven i købet gør.

I lyset af hvad regeringen ellers slår sig op på, synes jeg også, det er værd at nævne, at denne regering og de fire regeringspartier ustandselig har talt imod øgede bemyndigelser. Men hvad er det, der sker her? Hvor man før skulle spørge finansudvalget om bemyndigelse til ændring af vægtfordelingen, følger ministeren nu i socialministerens fodspor med hensyn til bemyndigelsesrov, som denne regering har gjort sig til specialist i, og tillægger sig i § 28, stk. 2, suveræn bemyndi-